

БОГ - ГЕТЬМАН - УКРАЇНА

і бояхти, і бити — було
обійтися не збероблено.

Приєднані
До цього додатково вже
збероблено.

КОНСТИТУЦІЙНІ ОСНОВИ

УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ В СВІТЛІ ПРОГРАМОВИХ ЗАСАД ГЕТЬМАНСЬКОГО РУХУ

Основні засади Гетьманського Руху

1.

Українська Нація не може існувати без своєї власної, незалежної і сувереної Держави. А без існування Української Нації не може бути організованого громадського життя, ладу і спокою на Українській Землі.

Тому Союз Гетьманців-Державників ставить своїм завданням організацію тих сил, що хочуть збудувати незалежну і суверенну українську Державу на всіх землях, заселених українською етнографічною масою.

2.

Будова Української Держави накладає на всіх, хто цій будові віддає свою працю, відповідальність не тільки перед теперішніми, але і перед будучими поколіннями Української Нації, що живимуть на Українській Землі.

Тому Союз-Гетьманців-Державників ставить своїм завданням:

- а/ оперти українську державно-творчу політичну працю виключно на власних стaliх силах Української Нації, а не на випадковій і змінливій чужій сторонній допомозі;

- б/ утворити таку форму Держави, яка була б вища від дотеперішніх форм державності на Україні, більше відповідала потребам

Української Нації і тому могла б забезпечити Українській Державі не ефемерне, а тривке існування на цілий ряд поколінь.

3.

Вища і тривка форма державності на Україні зможе бути збудована власними силами Української Нації тільки тоді, коли вона вповні відповідатиме не тимчасовим, випадковим або фіктивним, а виробленим історією традиційним, природним і сталим взаємовідносинам внутрі тієї людської громади, що живе на Українській Землі.

Тому Союз Гетьманців-Державників хоче утворити таку Форму Держави:

а/ яка б спиралася на природні і сталі угруповання людей внутрі Нації - на матеріально продуктивні, трудові кляси;

б/ яка б забезпечувала кожній класі максимум її культурного і економічного розвитку і гарантувала кожній класі участь у правлінні Державою, пропорційно до ступеня її розвитку і таку, що відповідала б кохночасовим, все змінившим відносинам сил між поодинокими класами;

в/ яка б давала право якнайширшого самоврядування поодиноким Землям, розмежованим на підставі природних, історичних, економічних та географічних умов.

4.

Вища і тривка форма державності, оперта на сталій і природній силі автономних класів і автономних Земель, може бути збудована при умові:

а/ самоорганізаціїожної класи іожної Землі в один суцільний і здоровий політично-економічний організм;

б/ при об'єднанні всіх класів і всіх Земель сталим і єдиним

принципом національної і державної єдності, персоніфікованим в особі незмінного і невибираного Голови Національної Держави.

Такою формою державности є Трудова Монархія. Стоючи понад всіма клясами і не будучи диктатурою однієї партії чи касти, Трудова Монархія заінтересована в тому, щоб забезпечити кожній клясі можність самоорганізації і якнайширшого розвитку всіх її продуктивних здібностей. Вона персоніфікує в особі дідичного і незмінного Монарха принцип національної та державної єдності і сталості національної традиції та зв'язує таким чином цей принцип з поняттям непорушного, єдиного для всіх і поważаного всіма Маєстату Нації і Держави. Тільки Трудова Монархія в стані об'єднати в одну органічну, національну і державну цілість всі поодинокі автономні кляси й автономні Землі та своєю сталістю і непорушністю забезпечити Націю та Державу від періодичних руїн і розкладового впливу сторонніх сил.

Тому Союз Гетьманців-Державників, з метою виконати свій національний і державний обов'язок, змагає до об'єднання всіх українських кляс і всіх українських Земель біля особи - проголошеного представниками всіх українських кляс під час урочистого признання Трудової Монархії, як форми української державности, - єдиного, національного, понадклясового, непартійного і дідичного Гетьмана, що персоніфікував би свою особю, як Монарх Український, принцип теперішньої і традиційної єдності цілої Української Нації і цілої Української Землі і тому носив би титул: "Гетьман Всієї України".

5.

Вища і тривка форма Державности немислима без виплекання духових і моральних основ у громадянстві, опертих на вірі в Бога,

християнських традиціях, предківських релігійних обрядах і звичаях.

Тому Союз Гетьманців-Державників прагне до національно-державного розвою на християнських засадах, у сяйві Христової Нauки і з тією метою - до відновлення та реставрації Церкви і релігійних закладів, як джерел вічного світла Божої Правди, які й кладе в основу суспільних взаємовідносин Церкви і Держави.

- о -

В світлі наведених вище засад Союз-Гетьманців-Державників змагає до відбудови Української Держави на таких конституційних основах:

Розділ I: ПРАВНА ФОРМА ДЕРЖАВИ

1.

Україна є самостійна, вільна і незалежна від будьякої іншої країни суверенна Держава у формі Української Трудової Монархії і носить назву Українська Держава.

2.

Українська Держава об'єднує всі етнографічні і предковічні українські Землі.

/І/ Всіх договорів з сусідніми державами, що їх укладено в минулому з метою обмеження суверенітету України або відірвання від неї її територій, Українська Держава не визнає.

3.

На чолі Української Держави стоїть обмежений Конституцією |Основним Законом|, що випливає з духа й ідеї Трудової Монархії, дідичний Гетьман, Данило Скоропадський, Син

покійного Гетьмана, Павла Скоропадського, який з волі Українського хіліборобського населення року Божого 1918 відновив історично-правну гетьманську династію Скоропадських.

/І/ Символом її емблемою зперсоніфікованого в Особі Гетьмана Маєстату Української Нації і монаршої влади Гетьмана є Гетьманська Булава, що перебуває в роді Скоропадських на вічні часи.

4.

Повнота влади в Українській Державі належить Народові, зперсоніфікованому в Особі Гетьмана, і здійснюється через Гетьмана, вишу законодавчі і судові органи.

5.

Державною мовою Української Держави є мова українська.

6.

Державним гербом Української Держави є Тризуб з хрестом на горі середнього зуба, золотової барви на синьому тлі.

7.

Державний прапор Української Держави складається з полотнища верхньої половини блакитної барви, а нижньої половини жовтої барви. В горішньому куті коло древка вміщений тризуб і в напрямі протилежно-верхнього кута напис золотової барви: УКРАЇНА.

8.

Столицею Української Держави є місто Київ.

Розділ II: ПРАВНЕ ПОЛОЖЕННЯ ЦЕРКВИ

1.

Правне положення Церкви обумовлюється гармонією релігійних і державних інтересів суспільства.

Церкви і Духовенство основних християнських віровизнань є невід'ємними чинниками культурного та державного відродження України.

Держава в свою чергу є основним морально-матеріальним фактором відродження Христової Церкви на Україні.

/І/ Одночасно Держава визнає свободу і нехристиянських віровизнань з їх релігійними обрядами.

2.

Чин актів громадянського стану сповнюють Церква і Держава, в залежності від вибору громадян. Правосильність церковних актів і державних - однакова.

3.

Церковна власність в межах закону забезпечується.

4.

Святкування неділь, двунадесятих і державницьких свят забезпечується законами Держави.

5.

Церкви мають право на відкриття духовних ніжчих, середніх і вищих шкіл і забезпечують керівництво навчанням релігії в усій шкільній системі Української Держави.

Розділ III: ПРЕРОГАТИВИ ГЕТЬМАНА

1.

Особа Гетьмана, як Персоніфікатора Масстату Української

Нації і Верховної Влади Українського Народу, є священна і недоторканльна. Особа Гетьмана - Верховний Репрезентант Сили, Єдності і Неподільності цілої Української Нації і Землі.

2.

Влада Гетьмана оперта на співпраці і співучасті в законодавстві і управлінню Державою громадянства, організованого на підставі Конституції.

/1/ Влада Гетьмана поширюється на всю територію Української Держави.

/2/ Титул Гетьмана: Його світлість Ясновельможний Пан Гетьман Всієї України.

3.

Гетьманові в Українській Державі належить: обмежена Конституцією Законодавча і Судова влада та вся повнота Влади Виконавчої.

/1/ Гетьманові належить ініціатива в усіх галузях законодавства.

/2/ Гетьман санкціонує закони, попередньо схвалені обома законодавчими палатами, після чого ці закони набирають чинності.

/3/ У випадках непогодження Гетьмана з ухвалами Палат, проект вертається на повторний розгляд Палат і набирає чинності закону за умов схвалення його двома третинами персонального складу обох Палат.

4.

Гетьман призначає Голову Уряду та на подання Голови затверджує склад Уряду, також затверджує і звільняє кожного міністра і приймає чи відкидає димісію Уряду.

5.

Гетьман є зверхній керманич зовнішніх взаємин Української Держави з іншими державами. Гетьман приймає та акредитує дипломатичних представників чужих держав.

6.

Верховним Командувачем усіма збройними силами Української Держави є Гетьман. Також Гетьман очолює традиційне Українське Козацтво.

7.

На основі надзвичайних уповноважень, наданих Гетьманові порядком, передбаченим Конституцією, Гетьман оголошує всю територію або окремі місцевості Держави на військовому стані та на стані облоги.

8.

Всі судові вироки виголошуються і виконуються ім'ям Його Світlosti Ясновельможного Пана Гетьмана Всієї України.

9.

Гетьманові належить право помилування засуджених, право пом'якшити кару або звільнити від кари і суду та право прощення осіб, що допустилися злочинів |Правоabolіції й амнестії|.

10.

Гетьман встановлює державні відзнаки і нагороджує ними та визначає умови і розпорядок відзначень.

11:

На вірність Гетьманові державні урядовці, козаки, військовики, служителі Церков складають в установленому законом порядку присягу.

Розділ IV: СУСПІЛЬНО-ГРОМАДСЬКИЙ УСТРИЙ

1.

В основі суспільно-громадського устрою Української Тру-

дової Монархії лежить виключно праця, що одна є мірилом пошани і становища громадянина в Державі.

2.

Все населення Української Держави за принципом характеру діяльності і способу продукції організується у виробничих клясах, а за ознакою фахової діяльності |професії| - у станах. Кляси зі своїми станами творять основу суспільно-громадської структури Української Держави.

/1/ Колишні "сословія" з притаманними їм правами, привілеями і перевагами Українська Держава відкидає.

/2/ Докладне розмежування і скількість існуючих кляс і станів в Українській Державі визначує Законодавча Влада. |Наприклад: кляси - хліборобська, робітничо-промислова, комунікації, інтелігенції, фінансово-купецька; стани - працівників освіти, здоров'я, суду, духівництва, - що творитимуть частинно клясу інтелігенції|.

/3/ Кляси і стани розбудовують свої внутрішні органи управління в межах Землі, відповідно до її адміністративного поділу, за винятком кляс і станів, діяльність яких виходить за межі компетенції Землі |Наприклад: кляса комунікації, стан військовиків|.

/4/ З метою реалізації засади свободного волевиявлення в суспільному житті, клясово-станові органи управління знизу до гори твориться шляхом безпосередніх і посередніх виборів.

3.

З метою зміцнення національно-політичного розвою Української Держави, закріплення історично-державницьких традицій, національної культури та плекання лицарських чеснот серед населення - відновлюється стан Українського Козацтва, як національно-політичний фактор української державності.

4.

До стану Українського Козацтва може належати кожний громадянин Української Держави, що має заслуги і відзначається віданістю в галузі національно-державного будівництва.

Приналежність до іншого стану не є перешкодою до вступу в Козацтво.

/1/ Козацтво є особистою гідністю, що не успадковується.

5.

Стан Українського Козацтва творить за територіальним принципом свої органи управління, які підпорядковуються Великій Козацькій Раді при Гетьманові.

/1/ Девіз Українського Козака: БОГ - ГЕТЬМАН - УКРАЇНА.

Розділ V: ЕКОНОМІЧНИЙ ТА СОЦІАЛЬНИЙ УСТРИЙ

1.

В ім'я гарантії найбільшої особистої свободи громадян у Державі і забезпечення моральної стійкості в суспільстві, Українська Держава кладе в основу економіки засаду приватної власності на землю, на знаряддя і засоби виробництва та на житлові споруди. Поруч з приватною власністю існує державна, громадська, кооперативна власність. До об'єктів державної власності належать галузі народного господарства, перелічені в Конституції Держави.

/1/ Девіз Української Трудової Монархії: "Богом створені для людей добра мусять бути їм доступні на основі справедливости і любови".

2.

Зі звільненням українських земель від комуністичної диктатури колективні сільські господарства |колгоспи| ліквідується. ^(X) Усунення земельної справи в переважній мірі буде засудити будівництво нових, встановлення Хуторського на відкритого приватного землеволодіння.

Все рухоме і нерухоме майно, яким володіли колгоспи, переходить у володіння Станів Хліборобської Кляси негайно для розподілу в індивідуальну власність хліборобів (безкомп'ютоно, ²) *X*

/1/ Колишнім власникам прислуговує переважне право на об'єкти попереднього права власності перед всіма володільцями.

3.

Норми землі на хліборобську родину опрацьовують Клясові Хліборобські Управління Земель в порозумінні з Міністерством Хліборобства, в залежності від наявності земельної площи, місцевих можливостей та характеру сільського господарства, а затверджує Державний Сойм.

4.

Держава залишає у своїй власності: а/ землі радгоспів, а також належний їм реманент, з метою плекання технічних культур для задоволення потреб сільського господарства та індустрії, б/ землі, що не будуть передані у приватну власність і в/ землі, що находяться під державними заповідниками.

5.

Хліборобське господарство неподільне і, як правило, наслідується старшим сином або доношкою |майорат|. Окремий закон Держави визначить права і порядок спадкоємства та відношення інших спадкоємців до хліборобського господарства.

6.

Машинно-тракторні станції |МТС| зі всім належним їм реманентом, спорудами і майном поступають в розпорядження Міністерства Хліборобства/ *або Коопспільні* /*хліборобським* станам і державним маєткам.

7.

Ріки, озера і великі ставки є власністю Держави.

8.

Великі ліси є власністю Держави. Менші і дрібні можуть належати приватним особам, громадським, становим (і кооперативним) організаціям.

9.

Надра землі, копальні для видобутку золота, вугілля, нафти, руди та інших копалин, як основа для розвитку індустрії, є власністю Держави.

Великі підприємства металообробної і машинобудівельної промисловості, підприємства і виробництва воєнних вибухових матеріалів і речовин є власністю Держави, *більшіх випадках виключно*
держави *і приватними*
Виробництво міцних напоїв належить Державі.

Примітка: Експлуатація перелічених у цій тезі підприємств і виробництв, поруч з Державою, дозволяється і приватним особам, трестам й об'єднанням, також становим і кооперативним організаціям

10.

Залізниці, все їх майно і споруди, поштові, телеграфні і радієві заклади, заклади телефонного зв'язку, повітряна і водна флоти є власністю Держави. На залізниці і водну флоту, поруч з державною власністю, допускається приватна власність.

11.

Внутрішня і зовнішня торгівлі в Державі передається до приватної ініціативи, за винятком торгівлі речами державного і оборонного значення, спеціальним законом перелічених.

12.

Галузі промисловості, транспорту, усіх видів будівництва, майно у вигляді торговельних споруд, крамниць, фабрики і заводи

та інші заклади національного господарства України, непередбачені Конституцією як державна чи громадська власність, переходять у приватну власність і експлуатацію шляхом:

а/ повернення колишнім власникам або їх нащадкам безкоштовно або з частковою доплатою Державі,

б/ передачі Державою на пільгових засадах громадянам, що спричинились до визволення України з-під окупації,

в/ передачі Державою на пільгових засадах громадянам, що зазнали матеріальної або моральної кривди в підсоветські часи,

г/ передачі становим або кооперативним організаціям по справедливій ціні, сплачуваній ратами та іншим шляхом.

13.

Фінансову політику в Українській Державі здійснюють Міністерство Фінансів і Державний Банк. Держава здійснює: а/ емісійне право |випуск грошей|, б/ монополію зовнішніх фінансових операцій, в/ фінансово-кредитову політику внутрі Держави, г/ випуск державних позик, г/ державне страхування, д/ податкову політику, тощо.

/1/ З дозволу Уряду діють допоміжні спеціальні банки як Клясових Управлінь, так і приватних об'єднань.

14.

В ім'я матеріальної і соціальної рівноваги в громадянстві Держава запроваджує прогресивну систему оподаткування прибутків промисловців, підприємців і купців.

15.

Кожний громадянин має право на працю, на вільний вибір праці і зайняття. Право на працю забезпечується фактом безпосередньої участі трудових класів і станів населення в управлінні Державою.

Закони, оголошуючи свободу договорів про працю, разом з тим охороняють від будьякої експлуатації, визиску чи примусу в царині праці.

16.

Українська Держава запроваджує і гарантує: 8-годинну тривалість робочого дня для дорослих, полегшені умови праці як для молоді віку від 14 до 18 років, так і умови праці на тяжких роботах, щорічний платний відпочинок, достатній рівень заробітної платні, контролю колективних договорів робітників і підприємців.

Для нагляду за додержанням повищих умов праці утворюється Державну Інспекцію в системі Міністерства Праці і Соціального Забезпечення.

17.

Українська Держава гарантує в старості і при каліктві соціальне забезпечення. Також Держава здійснює опіку над дітьми-сиротами та потребуючими опіки особами.

18.

Охорона здоров'я громадян в Українській Державі здійснюється засобами: державними, громадськими і з приватної ініціативи через забезпечення населення потрібною медичною допомогою шляхом відкриття державних, громадських і приватних шпиталів й амбулаторій та вільної приватної практики лікарів.

Держава через Класові Управління забезпечує населення відповідною мережею кас хворих, як сприяючих закладів щодо охорони здоров'я.

19.

Доступна кожному оплата лікарської допомоги переводиться засобами пацієнта, каси хворих чи громадсько-державних установ.

20.

Держава через Міністерство Охорони Здоров'я забезпечує коштами і підтримкою органи Санітарної Інспекції, як профілактичні і запобіжні заклади охорони народного здоров'я. Виконання правил Санітарної Інспекції забезпечується всією суворістю державних законів.

Розділ VI: ДЕРЖАВНИЙ УСТРИЙ

1.

Державний устрій в Українській Трудовій Монархії визначується принципом: свобода - внизу, авторитет, влада і відповідальність - угорі.

А. - Територіальний поділ.

2.

Територія Української Держави ділиться на Землі, органам яких надається широка автономія в галузі економічно-господарчого і національного розвою.

1/ Землі ділиться на Повіти, Повіти на Волості, Волости на Громади [Села].

Б. - Законодавчі Органи.

I. Державний Сойм [Перша Палата]

3.

Державний Сойм є законодавчим органом Українського Народу.

4.

Державний Сойм складається з обраних представників Українського Народу [а не політичних партій] терміном на 4 роки.

~~Слід віднести до другої палати~~

/1/ Кандидатів до Державного Сойму виставляють за списками Управління Станів і Кляс та Козацькі Ради.

/2/ Вибори до Державного Сойму є загальні, рівні, тайні і безпосередні з розподілом мандатів між клясами і станами за пропорційним принципом відповідно до кількости поданих голосів.

5.

Вибирати до Державного Сойму має право кожний громадянин незалежно від статі, раси, національності й віровизнання, що на момент виборів досяг повноліття |Активне виборче право|.

Обраними до Державного Сойму можуть бути громадяни незалежно від статі, раси, національності і віровизнання, що на момент виборів досягли 24 років життя |Пасивне виборче право|.

/1/ Ti, хто перебуває на військовій службі, беруть участь у виборах до Державного Сойму на загальних підставах.

6.

На кожних 100 тисяч населення, будь-то міського чи сільського, обирається до Державного Сойму один делегат. Окремий закон передбачить порядок виборів до Сойму, функції та обов'язки обраних.

7.

До компетенції Державного Сойму належать розгляд і сквалення державних законів, зокрема:

- а/ проголошення форми державного ладу в Україні,
- б/ встановлення титулування Гетьмана,
- в/ обговорення питань, що їх поставить на вирішення Сойму Гетьман,
- г/ Прийняття, зміни і доповнення Конституції,

- г/ зміна кордонів Держави,
- д/ ратифікація міжнародних договорів та вирішення питань про вступ України до Міжнародних організацій,
- е/ обговорення політики і діяльності Уряду в цілому, кожного міністра зокрема - шляхом заслухання звітів,
- е/ встановлення адміністративного поділу України,
- ж/ прийняття до складу Української Держави інших державних одиниць на правах автономії чи федерації,
- з/ проголошення державних позик,
- и/ затвердження державного бюджету,
- і/ обговорення питань, що їх поставить на вирішення Сойму група депутатів Землі,
- к/ обрання Генерального Суду.

/1/ В Державному Соймі вирішує звичайна більшість, за винятком: "Прийняття, зміни і доповнення Конституції" та у випадках повторного розгляду законопроектів на протест Гетьмана, де потрібна кваліфікована більшість |двох третин голосів персонального складу Сойму|.

8.

Загальні Збори Сойму обирають Президію Сойму: Предсідника, двох заступників Предсідника, Секретаря і членів Президії по одному відожної Землі.

/1/ Президія керує засіданнями Сойму під час сесій і виконує поточну роботу між сесіями Державного Сойму.

2. - Гетьманська Рада |Друга Палата|

9.

Гетьманська Рада являється другою Законодавчою Палатою в Українській Державі.

10.

Гетьманська Рада |в кількості 130-135 осіб| твориться з представників центральних органів і обраних шляхом загальних виборів у Землях.

Представниками центральних органів є:

- а/ склад Президії Державного Сойму,
- б/ склад Президії Великої Козацької Ради,
- в/ Голови Церков чи їх представники,
- г/ Голова Генерального Суду,
- г'/ Старости Земель,
- д/ склад Президії Вищої Військової Ради,
- е/ склад Уряду: Голова, Його заступники і Міністри,
- е'/ Командант Гетьманської Резиденції.

Кожна Земля до Гетьманської Ради обирає трьох членів речинцем на чотири роки.

11.

Президія Гетьманської Ради складається з Предсідника її, яким є голова Великої Козацької Ради, обраних двох Заступників, Секретаря і трьох членів.

12.

У Гетьманській Раді вирішує звичайна більшість, за винятком: "Прийняття, зміни і доповнення Конституції" та повторного розгляду законопроектів на протест Гетьмана, де потрібна ква-

ліфікована більшість [двох третин голосів персонального складу Гетьманської Ради].

В. - Органи Виконавчої Влади

13.

Найвищим виконавчим органом в Українській Державі є УРЯД - Кабінет Міністрів, що безпосередньо відповідальний за свою діяльність перед Гетьманом. Кабінет Міністрів носить назву: "Уряд його Світlosti Гетьмана Всієї України".

14.

Уряд складається: з Голови Уряду - Міністра Президента, Міністрів і Державного Секретаря - Керуючого справами Кабінету, і призначається Гетьманом.

15.

На чолі кожного Міністерства стоїть Міністр, відповідальний перед Головою Уряду і перед Гетьманом. Періодично Голова Уряду за діяльність всього Уряду, Міністр за діяльність у своїй галузі звітують у Державному Соймі. Ухвали Сойму по звітах надсилаються Гетьманові.

Г. - Місцеві Органи Державної Влади

16.

Політичну основу Української Держави становлять Думи представників від виробничих кляс і станів усього населення. Ця конституційна зasad гарантус найбільш активну і ділову, безпосередню і справді демократичну участь Українського Народу в законодавстві й Управлінні Державою.

17.

Органами державної влади в селах, селищах, містах, районах великих міст, волостях, повітах і Землях є Думи представників від кляс і станів. Думи складаються з клясово-станових управлінь відповідного ступеня в системі адміністративного поділу Землі.

/1/ Думи творять відповідні виконавчі органи місцевої влади: Сільське Старство, Селище, Міське, Районове у великих містах, Волосне, Повітове і Старство Землі, на чолі яких стоїть відповідний Старosta.

18.

Староства розбудовують свої відділи в залежності від державно-господарської діяльності в терені компетенції староств.

19.

Місцеві Думи та їх виконавчі органи - Староства діють і виконують директиви вищих органів Держави за принципом субординації.

Д. - Оборона Держави.

20.

Зовнішня оборона Української Держави покладається на регулярне військо, морську і повітряну флоти під керівництвом Міністерства Оборони.

/1/ Участь в обороні Держави Стану Українського Козацтва передбачить спеціальний універсал Гетьмана.

21.

Всі громадяни України чоловічої статі, що досягли повно-

ліття, зобов'язані до військової служби на суші, на морі й у повітрі.

Тривання служби, можливість служби у війську жіночтва, а такожувільнення від неї передбачить окремий Закон Держави.

22.

Девізом військовика є: Бог - Гетьман -
Україна.

23.

При Міністрі Оборони, під його головуванням, діє Вища Військова Рада, склад якої та її обсяг і діяльність опрацьовує Міністр Оборони і затверджує Гетьман. Гетьман завжди може перевінити головування у Вищій Військовій Раді.

Е. - Суд.

24.

Найвищою судовою інстанцією для цілої території Української Держави є Генеральний Суд, Голову і членів якого обирає Державний Сойм зі списку кандидатів, виставлених Клясовими Управліннями Інтелігенції Земель.

25.

В кожній Землі діє Суд Землі, Голову і членів якого обирає Дума Землі зі списку кандидатів, виставлених Клясовим Управлінням Інтелігенції Землі.

26.

В повітах і волостях діють нижчі суди, обрані відповідними Думами з кандидатів, виставлених клясово-становими управліннями інтелігенції.

/1/ Судова мережа, судоустрій і принципи побудови судівництва будуть означені спеціальним законодавством.

27.

У виконанні правосудності Судді є незалежні і підлягають виключно законам.

Судді є незмінні, за винятком випадків, передбачених спеціальним законом.

Розділ VII: ОСНОВНІ ПРАВА І ОБОВ'ЯЗКИ ГРОМАДЯН

1.

Всі громадяни Української Держави як чоловіки, так і жінки, без різниці віри, національності і походження, є рівні перед законом.

2.

Українське громадянство, у хвилині звільнення України від окупантських сил, мають: а/ всі особи української національності, що мешкають в межах Української Держави і б/ всі особи інших національностей, що в історично- нормальному процесі заселили Україну.

3.

Повноліття для обидвох статей наступає по упливі 18 років життя.

4.

Свобода віри і сумління, особиста свобода громадян охочиться законом.

5.

Мешкання громадянина є недоторканче. Таїну листування і кореспонденції забезпечується всім громадянам.

6.

Свобода преси забезпечується. Свобода думки в слові, у письмі, в друку і в образовій формі забезпечується кожному за винятком:

- а/ порнографічних творів,
- б/ антирелігійної пропаганди - і
- в/ будьякого публічного висловлювання неповаги до Української Нації і священної особи Гетьмана.

7.

Без жадних обмежень за кожним громадянином забезпечується:

- а/ вільний вибір праці і зайняття,
- б/ вільне обрання місця перебування,
- в/ вільний обмін продуктами власного виробу і речами власності.

8.

Кожний громадянин Української Держави має право на безоплатну загальну освіту.

9.

На особливе піклування Держави мають право видатні художники, артисти, вчені, письменники, мистецькі і культурні діячі.